

Regionens revisorer

För kännedom
Regionfullmäktige**Regionstyrelsen****Granskning av årsredovisning 2019**

Vi har i egenskap av förtroendevalda revisorer granskat regionens årsredovisning för år 2019. I granskningen har vi biträttats av sakkunniga från PwC. Granskningen har sammanfattats i en revisionsrapport som bifogas.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om regionens årsredovisning är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om.

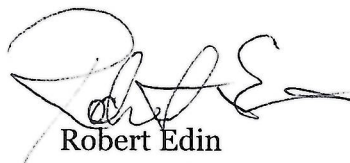
Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och upprättade enligt god redovisningssed.

Vi bedömer att årets utfall uppfyller regionens finansiella mål om ett överskott på 2 % av skatter och statsbidrag samt att verksamhetsmålen delvis är förenliga med de strategiska målen. Sammantaget bedöms regionen ha en delvis god ekonomisk hushållning.

Vi noterar att styrelsen på ett bra sätt, avseende årsredovisningens struktur och uppställning, anpassat sig till den nya kommunala redovisningslagen (LKBR).

För Region Norrbottens revisorer

Bjarne Hald
Förtroendevald revisorRobert Edin
Förtroendevald revisor**Bilaga:** Revisionsrapport "Granskning av årsredovisning 2019", april 2020

Granskning av årsredovisning 2019

Region Norrbotten

Per Stålberg, certifierad kommunal revisor

Ulrika Öhlund, auktoriserad revisor

Revisionsrapport

Innehållsförteckning

Inledning	3
läktagelser och bedömningar	5

2020-04-07

Hans Forsström

Uppdragsledare

Per Stålborg

Projektledare

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna har PwC granskat regionens årsredovisning för perioden 2019-01-01 – 2019-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2019.

Syftet med granskningen är att ge regionens revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande revisionella bedömningar:

Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Vi noterar att styrelsen på ett bra sätt, avseende årsredovisningens struktur och uppställning, anpassat sig till den nya kommunala redovisningslagen (LKBR).

Balanskravsutredningen visar att regionen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2019.

Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Vi bedömer att utfallet delvis är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Vi bedömer vidare att verksamhetens utfall delvis är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten.

Styrelsen lämnar även en bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2019.

Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och upprättade i enlighet med god redovisningssed.

Inledning

Bakgrund

Revisorerna har enligt 12 kap. 1 § kommunallagen bland annat till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning.

Vidare ska revisorerna enligt 12 kap. 2 § kommunallagen bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenliga med de mål regionfullmäktige beslutat. Revisorernas bedömningar ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Revisionsobjekt är regionstyrelsen som är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i regionen, hade påverkat dennes bedömning av regionen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan regioner och verksamheter.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed med utgångspunkt i utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting" från Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial.

Vår granskning omfattar inte intern kontroll i system och rutiner som genererar underlag till den finansiella rapporteringen.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av regionstyrelsen 2020-04-01 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2020-04-21.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef och redovisningschef.

Iakttagelser och bedömningar

Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

Iakttagelser

Förvaltningsberättelse

Enligt Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska årsredovisningens förvaltningsberättelse innehålla följande:

- en översikt över utvecklingen av regionens verksamhet
- upplysningar om viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- upplysningar om händelser av väsentlig betydelse för regionen som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut
- upplysningar om regionens förväntade utveckling
- upplysningar om väsentliga personalförhållanden samt sjukfrånvaron
- upplysningar om andra förhållanden som är av betydelse för styrningen och uppföljningen av verksamheten
- en utvärdering av om målen och riktlinjerna för god ekonomisk hushållning har uppnåtts och följts
- en utvärdering av regionens ekonomiska ställning
- upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar och årets balanskravsresultat

Regionens förvaltningsberättelse innehåller ovan nämnda avsnitt.

Årets resultat efter balanskravsjusteringar och årets balanskravsresultat är positivt och uppgår till 129 mnkr.

Driftredovisning

Årsredovisningen innehåller en driftredovisning i eget avsnitt. Det framgår hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för den löpande verksamheten. Uppställningen följer rekommendationerna från RKR. Driftredovisningen för regionens styrelse och nämnder visar att de sammantaget ger en positiv avvikelse mot budget på 92 mnkr.

Styrelse/nämnd	Intäktsavvikelse	Kostnadsavvikelse	Nettoavvikelse
Regionstyrelsen	539	-463	76
Regional utvecklingsnämnd	16	-3	13
Patientnämnden	0	0	0
Politisk verksamhet	0	3	3
Summa (mnkr)			92

Regionstyrelsens överskott mot budget (76 mnkr) är fördelat enligt nedanstående tabell:

Division/enhet/område	Intäktsavvikelse	Kostnadsavvikelse	Nettoavvikelse
Division Närsjukvård	207	-330	-123
Division Länssjukvård	91	-105	-14
Division Folktandvård	-54	27	-27
Division Service	40	-20	20
Division Länsteknik	2	-6	-4
Regiondirektörens stab & uppdrag	52	53	105
Avskrivningar	0	5	5
Personalrelaterade kostnader	5	3	8
Finansförvaltning	196	-90	106
Summa (mnkr)			76

Division service redovisar en positiv avvikelse mot budget. Övriga divisioner håller sig däremot inte inom budgeterade ramar. I flera fall så är intäkterna men framförallt kostnader högre än budgeterat. Folktandvården har lägre kostnader än budgeterat men de avviker med att även ha lägre intäkter än beräknat.

Divisionernas budgetöverdrag kompenseras genom positiva utfall på framförallt regiondirektörens stab och finansförvaltningen.

Den positiva avvikelsen inom den regionala utvecklingsnämnden fördelar sig mellan avdelningarna kultur (5 mnkr) och regional utveckling (8 mnkr).

Handlingsplaner

Divisionerna Närsjukvård och Länssjukvård har under 2019 haft uppdraget att minska sina kostnader med sammanlagt 223 mnkr jämfört med 2018. Utfallet av genomförda åtgärder blev 90 mnkr (40 %), enligt nedanstående fördelning:

	Uppdrag	Utfall
Division Närsjukvård	139	56
Division Länssjukvård	84	34
Summa	223	90

Investeringsredovisning

Årsredovisningen innehåller en investeringsredovisning i eget avsnitt. Redovisningen omfattar en samlad redovisning av regionens investeringsverksamhet och uppställningen följer i stort RKR:s rekommendation.

Redovisningen kan utvecklas genom att även innehålla prognos avseende eventuella budgetavvikelser för pågående (ej färdigställda) investeringsprojekt.

Bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Vi noterar att styrelsen på ett bra sätt, avseende årsredovisningens struktur och uppställning, anpassat sig till den nya kommunala redovisningslagen (LKBR).

Balanskravsutredningen visar att regionen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2019.

God ekonomisk hushållning

Regionen tillämpar liksom tidigare balanserad styrning där verksamheten beskrivs, planeras och följs upp i fem perspektiv.

Iakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot regionens finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts för 2019.

Finansiella mål	Utfall 2019	Måluppfyllelse
Resultat i förhållande till intäkter från skatt, utjämning och generella statsbidrag, 2 %	7 %	Uppfyllt

Målet är uppfyllt med god marginal. Lägre nettokostnader än budgeterat och framförallt en betydande värdeökning i pensionsportföljen bidrar till att målsättningen överträffas.

För innevarande år (2020) så är det finansiella målet satt till att balanskravsresultatet ska uppgå till 1 % av skatter, utjämning och generella statsbidrag. Genom att använda balanskravsresultatet som mått så påverkar inte orealiserade upp- och nedgångar i pensionsportföljen utfallet.

Mål för verksamheten

Uppföljning av de fem perspektiven som beslutats i den strategiska planen görs sammanfattat i årsredovisningen. Uppföljning sker här av fullmäktiges strategiska mål och framgångsfaktorer. Till i år har den detaljerade redovisning av styr- och kontrollmätt lyfts ut i en bilaga till årsredovisningen vilket vi ser positivt på.

Som framgår nedan så bedöms fem av de strategiska målen som uppfyllda (gröna) och övriga tolv som delvis uppfyllda (gula).

Samhälle		Medborgare		Verksamhet		Medarbetare		Ekonomi	
Strategiska mål	Styr-mått	Strategiska mål	Styr-mått	Strategiska mål	Styr-mått	Strategiska mål	Styr-mått	Strategiska mål	Styr-mått
Hållbar nyttjande av resurser		Gods och hållbara rese- och transport-möjligheter		Hållbar förnyelse	▶	Hållbar kompetens-utveckling		Långsiktig hållbar ekonomi	▲
Ett starkt näringsliv för hållbar tillväxt	▲	Ett rikt och brett kulturliv	▲	En effektiv, säker och hälso-främjande verksamhet med god kvalitet	▲	Ledar- och medarbetarskap för förnyelse	▶	Kostnads-effektiv verksamhet	▶
			▲		▲		▶		▶
Gods livs-villkor och jämlik hälsa som grund för ett attraktivt Norrbotnen	▶	Stöd att främja hälsa	▶	En god, jämlik och samordnad vård	▲	Hälso-främjande arbetsvillkor	▲		▲
	▲		▶		▶		▲		▲
Tydligt regionalt ledarskap	▶		▲	Nära vård på nya sätt	▲		▶		▲
			▲		▲		▲		▲

Bedömning

Vi bedömer att utfallet är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet.

Vi bedömer vidare att verksamhetens utfall delvis är förenligt med fullmäktiges strategiska mål.

Styrelsen lämnar även en bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen för året. Sammantaget bedöms utfallet för 2019 vara delvis förenligt med god ekonomisk hushållning.

Resultaträkning

Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR och omfattar erforderliga noter. Jämförelsetal för närmast föregående år framgår också av redovisningen.

Årets resultat uppgår till 596 mnkr (150 mnkr). Verksamhetens resultat, vilket är lika med resultatet före finansiella poster, uppgår till 210 mnkr (220 mnkr).

Balansräkning

Balansräkningen är uppställd enligt LKBR och omfattar erforderliga noter. Jämförelsetal för närmast föregående år framgår också av redovisningen.

Balansomslutningen har ökat relativt kraftigt i jämförelse med föregående år och det är främst posten kortfristiga placeringar (pensionsportföljen mm) som ökat med 889 mnkr.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd enligt gällande rekommendation. Den omfattar erforderliga noter. Kassaflödesanalysen överensstämmer med övriga delar av årsredovisningen. Kassaflödet är fortsatt negativt och uppgår till -192 mnkr (-333 mnkr).

Redovisningsprinciper

Upplysning om tillämpade redovisningsprinciper framgår av årsredovisningen.

Bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och upprättade i enlighet med god redovisningssed.

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Region Norrbotten enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av upprättad projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.